

kapitola 2

*Bohužel nemám roh. Jak je ošklivé mít hladké čelo.
Potřeboval bych jeden nebo dva rohy, abych si zvýraznil
vpadlé rysy.*

(Eugène Ionesco – Nosorožec)

Hoši z výjezdovky už nasedli zpátky do auta. Poručík Kostihá stáhl okénko a zavolal na mě:

„Vyslechni majitele tady toho blázince sám, my už musíme jet, ano?“

Byla to ovšem otázka pouze řečnická, tudíž ani nečekal na odpověď, sešlápl plynový pedál a byli oba v trapu.

Zamířil jsem do budovy naproti stájím, kterou požár našťestí ušetřil.

„Skleněný nesmysl“ byl ve skutečnosti samonosná skořepina z průsvitného plastu pergamenové barvy a nápadně se podobal zvětšené spirálové ulitě mořského hlavonožce jménem *Nautilus pompilius*, položené na bok. Na konci závitu, v nejširší části budovy, jsem našel něco jako dveře. Zaklepal jsem a vzápětí mi přišel otevřít asi třicetiletý muž v tmavém obleku. Jeho tělo bylo

mohutné ve všech rozměrech. Na širokém krku seděla podlouhlá hlava s výrazným špičatým nosem, širokými masitými ústy a nahoře zahrocenýma ušima. Hluboko zapuštěná a daleko od sebe posazená očka měl opuchlá alkoholem nebo pláčem. Nejspíš obojím. Hrozně mi připomínal nějaké zvíře, ale nemohl jsem si vzpomenout jaké.

„Inspektor Lavabo, kriminální služba.“

„Doktor Alva Vrutec, majitel firmy Rhinnocent. Pojdte dál.“

Nepokoušel se mi podat ruku, což jsem ocenil.

Vnitřní prostor byl stejně jako u opravdového Nautila rozdělen zakřivenými přepážkami na řadu komůrek, které se směrem do středu zmenšovaly. Do všech se vcházelo z chodby vinoucí se podél okraje ulity. Nebyla tu žádná okna, interiér skrz průhledné stěny iluminovalo příjemně rozptýlené sluneční světlo. Vrutec mě zavedl do první místnosti, nabídl mi místo v koženém křesle a otevřel dvířka baru, důvtipně zamaskovaného uvnitř bronzového poprsí nosorožce.

„Dáte si něco k pití, inspektore?“

„Jsem ve službě, takže děkuji, ano. Totéž co vy.“

Nahřál dvě baňaté skleničky nad lihovým kahanem a nalil nám oběma starý dobrý koňak. Pak se posadil do křesla naproti mně a tázavě naklonil hlavu.

„Na spáleništi jsme našli mrtvolu asi dvacetiletého muže. Napadá vás, kdo to byl?“

„Nejspíš náš noční hlídač. Zmizel uprostřed obchůzky a to nikdy předtím neudělal. Byl naprosto spolehlivý.“

bral svou práci smrtelně vážně. Chudák, měl Aspergerův syndrom. Víte, co to je?"

„Jistě. Druh autismu. Aspíci mívají nadprůměrnou inteligenci, ale taky potíže v komunikaci a společenském chování. Vyžívají se v rituálech a nesnášejí změny.“

„Dřív se jim říkalo podivíni nebo světci, ale dnes musí být na všechno lékařská diagnóza.“

Napili jsme se. Koňak do mě sestoupil jako Orfeus do podsvětí a hřál, až duše jihla.

„A ta obrovská zvířata ve stáji?“ zeptal jsem se, jakmile jeho tóny dozněly.

Otázka mu zacukala obočím, ale ovládl se.

„To nebyla stáj, nýbrž nosorožín. Podle vzoru kravín. Celkem dvanáct samic afrického nosorožce širokohubého. Samice proto, že samci si brání své teritorium a pod jednou střechou by se vzájemně pozabíjeli.“

„Probohá, na co jste choval nosorožce? To je vykrmuje-
te pro zoo?“

Vrutec otevřel v rohu místnosti trezor ve tvaru balvanu oblého tak, aby přesně přiléhal k zakřiveným stěnám. Vytáhl z něj origami připomínající nosorožce a podal mi je. Skládačka z hrbolatého ručního papíru vypadala až bolestně krásně. Na visačce měla z jedné strany nápis v čínských znacích a z druhé v angličtině:

*Rhinnocent®
100% pure rhino horn powder
100 grains*

Vrutec zatáhl za nosorožcův roh a origami se otevřelo. Položil na stůl list čistého papíru a vysypal na něj špetku žlutobílého prášku.

„To je mletý prášek z nosorožčího rohu. Číňané nebo Japonci jsou za takový balíček ochotní zaplatit klidně i deset tisíc dolarů. Na váhu je třicetkrát dražší než zlato. V Asii totiž věří, že nosorožčí roh léčí dvě nejtěžší choroby z bohatství – rakovinu a impotenci. Lízněte si, inspektore. Chemicky je to v podstatě čistý keratin. Na organismus má stejně terapeutický účinek, jako když si okusujete nehty.“

Naslinil jsem špičku malíčku, namočil do hromádky a olízl. Prášek měl nepříjemně hořkokyselou chuť.

„Deset tisíc dolarů za šest a půl gramu rohoviny je dost peněz,“ řekl jsem a spláchl živočišnou pachutí prášku koňakem. „To musí být velké lákadlo pro padělatele.“

„Pravda, na pohled je i chemicky k nerozeznání od mletých nehtů. Jenže dnes si ho zákazníci testují na přítomnost nosorožčí DNA. Takže padělatelé mají smůlu.“

„A vy ten prášek vyrábíte?“

„Ještě před rokem dodávali veškerý nosorožčí prášek na trh pytláci. Afričtí pytláci jsou hnusné zrůdy. Úplně zbytečně nosorožce zabíjejí jen proto, aby jim uřízli roh. Jejich vinou jsou nosorožci na vymřeni. Některé druhy už vyhynuly úplně, u jiných zbylo v přírodě jen posledních pár tisícovek. Pytláci jsou tak drzí, že nosorožce začali vraždit dokonce i v evropských zoologických zahradách.“

Vrutec se odmlčel. Složil papír, zbytek nosorožčího prášku nasypal drážkou zpátky do origami a skládačku zase uzavřel papírovým rohem.

„Nosorožci byli odmalička moje láska. Nejsou to žádní géniové – nosorožec má v masivní hlavě mrňavý mozek, poměr váhy mozku a těla u něj dělá přibližně jedna ku osmi tisícům, kdežto u člověka jedna ku padesáti – jenže mají šmrnc. Nechtěl jsem do postýlky plyšového medvěda, ale nosorožce. Ve školce jsem nedal pokoj, dokud mi obrázek na skřínce s botičkami nepřemalovali z kočky na nosorožce. A nakonec jsem vystudoval zoologii na univerzitě. Disertační práce na téma anatomie jednorožců. Oni totiž ti bájní jednorožci byli ve skutečnosti nosorožci, jenomže ve středověké Evropě je znali jen z vyprávění cestovatelů, a tak si je maličko idealizovali. Například v tom, že když uvidí pannu, složí jí hlavu do klína a usne. I kdyby to nosorožec nakrásně udělal, milou pannu by tím rozmačkal na placku. Poprvé se v Evropě objevil až roku 1593, kdy nosorožčího samce poslal římskému císaři a českému králi Rudolfovi II. jako dar habešský císař Malak Sagad I., mimochodem přímý potomek biblického krále Šalomouna a královny ze Sáby. Na Pražský hrad se už nevešel, takže ho chovali právě tady, na Císařském ostrově. Proto jsem ten pozemek koupil. Rudolfův nosorožec tu žil v klidu až do února 1611, kdy do Prahy vpadlo pasovské vojsko. Žoldnéři nosorožce zastřelili dělem, taky kvůli rohu. Oni totiž tenkrát věřili, že mu z lebky pod kořenem rohu vyrůstá drahokam zvaný karbunkl čili rubín.“

„To vím,“ využil jsem příležitost přerušit jeho dlouhý monolog. „Psal o tom třeba minesengr Wolfram von Eschenbach v Parzivalovi. Snad si to ještě vybavím.“

Odkášlal jsem si a začal recitovat:

*„Ein tier heizt monîcirus:
Daz erkennt der meide rein sô grôz
daz ez slæfet ûf der meide schôz.
Wir gewunn des tieres herzen
über des küneges smerzen.
Wir nâmen den karfunkelstein
ûf des selben tieres hirnbein,
Der dâ wehset under sîme horn.“*

Středověká poezie v mém podání nosorožníka poněkud vyvedla z míry.

„Jste vůbec od policie? Můžete se mi něčím prokázat?“

Položil jsem na stůl odznak, nechal kov zatřpytit v paprscích slunce a zase ho schoval do kapsy.

„Nevěřil byste, co všechno se dnes učí na policejní akademii.“

„Najednou se cítím mnohem víc v bezpečí,“ uklidnil se Vrutec. „Znělo to jako němčina, ale nerozumím ani slovu.“

„To bylo středohornoněmecky,“ vysvětloval jsem. „Pokusím se to přeložit do češtiny:

*Ten tvor má jméno Jednorožec.
Spočinul námi nalákaný
k sladkému spánku v klíně panny.*

*Pak jeho srdcem, rozmilí,
královu bolest hojili.
Karbunkl z lebky sekali
tomu tvorů jak ze skály.
Vyrůstal mu tam pod rohem přec.“*

Vrutce moje veršování ani trochu nepobavilo. Právě naopak. Zrudl v obličeji a chvíli vydechoval do papírového pytlíku, aby se uklidnil.

„Chudák jednorožec! Ulovili ho na pannu, zabili ve spánku, vyrvali mu srdce z těla i rubín z hlavy a pak tím kurýrovali starého chlívníka krále Anfortase. Stejně ho neuzdravili!“

Najednou jsem si uvědomil, že mám hlad. Od rána jsem nic nejedl a žaludek začínal protestovat.

„Nechme už historii historií,“ řekl jsem stroze. „Ještě jste mi nevysvětlil účel těch nosorožců.“

„Před lety jsem dostal geniální nápad: nosorožčí rohy pěstovat. Ony to totiž nejsou opravdové rohy, nemají kostěný základ, ale vyrůstají z kůže, podobně jako lidské nehty. To znamená, že nosorožcům pořád dorůstají, a pokud jim navíc nasadíte speciální dietu se spoustou keratinu a vitamínů B plus E, začnou jim rašit jako divé. A vůbec je nebolí, když jim každý den kousek rohu opilujete.“

Vrutec se odmlčel, vytáhl z kapsy zavírací nůž, vyklopil z něj ocelový pilníček a pro názornost si opiloval kousek nehtu. Pak mi pilníček nabídl k vyzkoušení. S díky jsem odmítl.

„Přípravy daly spoustu práce. Odchytit zvířata a převést je z Afriky bylo těžké, ale nic proti tomu, získat všechna úřední povolení, potvrzení a razítka. Nakonec jsem to ale dokázal a značka Rhinnocent do roka ovládla světové trhy. Od pytláků už nikdo nevzal ani gram, takže přestali nosorožce zabíjet. Zákazníci totiž pochopili, že když budou dál spřaženi s pytláky, brzy nebudou mít co kupovat. Vypadalo to, že se africké nosorožce podaří zachránit před vymřením. Jejich počet v přírodě se začal zvyšovat, vůbec poprvé od té doby, co se měří. Ale teď je se vším konec.“

Složil hlavu do dlaní, ale jeho nos byl tak dlouhý, že vyčuhoval mezi rukama.

„Můžete přece obstarat další,“ snažil jsem se ho utěšit.

„To bych mohl. Jenže mám strach. Někdo to tady zapálil schválně.“

„Proč si to myslíte?“

„V nosorožině nebylo vůbec nic, co by mohlo hořet. Dokonce ani sláma, nosorožci stáli na čistém písku. Navíc to tam hlídal prvotřídní protipožární systém. Všude tepelná i kouřová čidla a automatické hasicí sprchy.“

„A máte na někoho podezření?“

„Jediný, kdo k tomu měl důvod, je konkurence, čili afričtí pytláci. Osobně ale žádného neznám.“

Už mě nenapadaly žádné otázky, takže jsem si od Vrutce vzal záznam bezpečnostních kamer ze včerejšího dne i noci, nakladl mu na srdce, aby se po dobu vyšetřování nevzdaloval bez ohlášení z Prahy, a rozloučili jsme se slovy na shledanou, což ani jeden z nás nemyslel vážně.